

Nr 10.

Ankom till riksdagens kansli den 13 mars 1946 kl. 4 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1946/47 under tionde huvudtiteln, avseende anslagen inom handelsdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

Handelsdepartementet.

1:o) **Handelsdepartementet: Avlöningar.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under tionde huvudtiteln (punkt 1, s. 1—4 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 4 januari 1946) föreslagit riksdagen att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för handelsdepartementet;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för handelsdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47;

dels ock till Handelsdepartementet: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 236 500 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 215 400 kronor.

Handelsdepartementet är det enda statsdepartement, där statssekreterare och expeditionschefstjänsterna äro förenade. Personalförteckningen upptager sålunda en befattning såsom statssekreterare och expeditionschef med placering i lönegraden C 10. Sedan många år har emellertid statssekreterarens arbetsbörda varit så omfattande, att han erhållit befrielse från expeditionschefsgöromålen större delen av året. Längre förrättades dessa göromål under statssekreterarens ledighet av ett kansliråd, som därvid åtnjöt ledighet från sin egen tjänst. Från mars 1944, då ifrågavarande kansliråd avgick med pension, har emellertid till departementet varit knuten en särskild tjänsteman för att handhava expeditionschefsgöromålen. Jämlikt Kungl. Maj:ts beslut

den 31 juli 1945 uppbär denne tjänsteman ersättning med belopp motsvarande lön enligt lönegraden C 8, eller alltså samma lön som expeditionschef i statsdepartementet.

På statssekreteraren och expeditionschefen ankommer till en början att svara för utarbetandet av departementets del av statsverkspropositionen och av andra propositioner till riksdagen samt att övervaka de löpande ärendenas behöriga gång och då särskilt ägna slutlig granskning åt koncepten till utgående expeditioner. Dessa arbetsuppgifter äro, framhåller departementschefen, synnerligen tidskrävande och ha år från år ökat i omfattning. Härutöver har statssekreteraren såsom departementschefens närmaste förtroendemän att taga befattning med åtskilliga andra göromål såsom deltagande i förhandlingar, verkställande av förberedande undersökningar i olika frågor o. s. v. Särskilt dessa göromål ha icke minst under det sistförflutna året betydligt ökat. Då handelsdepartementet nu, bland annat på grund av åtskilliga initiativ från riksdagens sida, har att taga mera aktiv del i arbetet med problem på näringslivets område, är det, fortsätter departementschefen, uteslutet att statssekreteraren skall äga möjlighet att ägna tid även åt arbetet som expeditionschef. Då sålunda behovet av en särskild expeditionschef i handelsdepartementet måste anses stadigvarande, har departementschefen förordat, att statssekreterare- och expeditionschefsbefattningen uppdelas i två tjänster, en såsom statssekreterare i lönegraden C 10 och en såsom expeditionschef i lönegraden C 8. Med hänsyn till Kungl. Maj:ts nyssnämnda beslut den 31 juli 1945 föranleder en sådan uppdelning icke någon faktisk utgiftsökning. Dock har anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän ansetts böra uppräknas med belopp, motsvarande lön till en tjänsteman i lönegraden C 8 eller 16 000 kronor.

Med anledning av departementets ökade arbetsbörda har vidare förordats, att i personalförteckningen upptages en ny befattning såsom kontorsbiträde i lönegraden A 4.

Anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal har föreslagits för nästa budgetår ökad med 4 000 kronor för nyrekrytering av amanuenspersonal. Å andra sidan har posten, om vad nyss anförts i fråga om inrättande av en ordinarie kontorsbiträdestjänst vinner bifall, ansetts kunna minskas med 3 500 kronor, motsvarande ersättning till ett kontorsbiträde i lönegraden Eo 4.

Utskottet.

Av vad departementschefen anfört vill det förefalla, som om arbetsuppgifterna inom handelsdepartementet nått en sådan omfattning, att en förening av statssekreterare- och expeditionschefstjänsterna icke längre är möjlig. Utskottet är därför berett tillstyrka, att statssekreterare- och expeditionschefsbefattningen uppdelas i två tjänster, en såsom statssekreterare i lönegraden C 10 och en såsom expeditionschef i lönegraden C 8.

Mot Kungl. Maj:ts förslag i övrigt under förevarande punkt har utskottet icke haft något att erinra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för handelsdepartementet:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 statssekreterare	C 10
1 expeditionschef	C 8
2 kansliråd	A 30
3 förste kanslisekreterare	A 26
2 andre kanslisekreterare	A 21
1 registrator	A 15
1 kansliskrivare	A 11
1 förste expeditionsvakt	A 7
2 kanslibiträden	A 7
1 expeditionsvakt	A 5
3 kontorsbiträden	A 4

Tjänsteman å övergångsstat.

1 registrator	A 22
---------------------	------

**Extra ordinarie tjänstemän
i högre lönegrad än 20.**

1 förste kanslisekreterare	Eo 26
1 andre kanslisekreterare	Eo 21

Anm. Den å ordinarie stat upptagna registratorsbefattningen skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförda registratorn kvarstår i tjänst

b) godkänna följande avlöningsstat för handelsdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till departementschefen	kronor	24 000
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	»	146 600
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	»	43 500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	22 400

Summa kronor 236 500

c) till *Handelsdepartementet*: *Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 236 500 kronor.

2:o) **Handelsdepartementet: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 4) och under erinran, att samma anslagsbelopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Handelsdepartementet: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 25 000 kronor.

3:o) **Handelsdepartementet: Utövande av statskontroll å krigsmateriel-tillverkningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 4), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Handelsdepartementet: Utövande av statskontroll å krigsmaterieltillverkningen* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 15 000 kronor.

Kommerskollegium med underlydande myndigheter och kårer.

4:o) **Kommerskollegium: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, s. 5—8) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för kommerskollegium;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för kommerskollegium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47;

dels ock till Kommerskollegium: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 871 900 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 871 700 kronor.

Med hänsyn till rekryteringssvårigheterna föreslås, att fyra befattningar såsom byråsekreterare i lönegraden A 21 inrättas i utbyte mot två befattningar som byråsekreterare i lönegraden Eo 21 och två amanuensbefattningar i lönegraden Eo 18.

Antalet kontorsbiträden har ansetts böra minskas från 20 till 19.

Utskottet.

Utskottet finner skäl tala för en förbättring av anställningsförhållandena för den hos kommerskollegium anställda juridiskt-administrativa personerna och tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag härutinnan.

Då beräkningen av anslaget i övrigt icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för kommerskollegium:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
------------	----------

Tjänstemän å ordinarie stat.

1 generaldirektör	C 12
7 byråchefer	A 30
1 navigationsskoleinspektör	A 29
1 skeppsmättningsöverkontrollör och överinspektör	A 29
1 byrådirektör	A 28
1 byrådirektör	A 26
1 sjöteknisk konsulent	A 26
3 förste aktuarier	A 24
3 förste byråingenjörer	A 24
1 förste byråinspektör	A 24
6 förste byråsekreterare	A 24
1 redaktör	A 24
1 byråinspektör	A 22
2 aktuarier	A 21
6 byråsekreterare	A 21
1 revisor och bokhållare	A 21
1 registrator	A 14
3 kansliskrivare	A 11
1 kontorist	A 9
1 förste expeditionsvakt	A 7
10 kanslibiträden	A 7
4 expeditionsvakter	A 5
19 kontorsbiträden	A 4
2 skrivbiträden	A 2

Tjänstemän å övergångsstat.

1 kamrerare	A 24
1 teknisk konsulent	A 24
1 kansliskrivare	A 11

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad
än 20.

1 förste byråingenjör	Eo 24
1 förste byråsekreterare	Eo 24
2 aktuarier	Eo 21;

Anm. 1. Den å ordinarie stat upptagna befattningen såsom revisor och bokhållare skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde kamreraren kvarstår i tjänst.

Anm. 2. En av de å ordinarie stat upptagna kontorsbiträdesbefattningarna skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde kansliskrivaren kvarstår i tjänst.

b) godkänna följande avlöningsstat för kommerskollegium, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förlagsvis</i>	kronor 519 700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 5 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 247 000
4. Rörligt tillägg, <i>förlagsvis</i>	» 100 000
Summa kronor 871 900;	

c) till *Kommerskollegium*: *Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 871 900 kronor.

5:o) **Kommerskollegium: Omkostnader.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5, s. 9), vilket i förhållande till det för löpande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 6 000 kronor, avseende expenser, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommerskollegium*: *Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 176 000 kronor.

6:o) **Kommerskollegium: Särskilda kostnader för handläggning av vissa låneärenden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, s. 9 och 10), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en minskning med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommerskollegium*: *Särskilda kostnader för handläggning av vissa låneärenden* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 25 000 kronor.

7:o) **Bergsstaten: Avlöningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, s. 10—12), vilket i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget innebär dels en minskning med 800 kronor på grund av beräknade löneklassförändringar, dels en höjning med 1 400 kronor för beredande av ersättning åt vikarier till gruvingenjörerna, dels ock en höjning av anslagsposten till rörligt tillägg med 100 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för bergsstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	75 300
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	»	4 200
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	11 500
Summa kronor		91 000;

b) till *Bergsstaten*: *Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 91 000 kronor.

8:o) **Bergsstaten: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, s. 13), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bergsstaten*: *Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 18 700 kronor.

9:o) **Sprängämnesinspektionen: Avlöningar.** **Sprängämnesinspektionen: Omkostnader.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till ifrågavarande ändamål (punkterna 9 och 10) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

10:o) **Statens elektriska inspektion: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 11, s. 15 och 16) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens elektriska inspektion, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47;

dels ock till Statens elektriska inspektion: *Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 113 500 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 112 500 kronor.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän föreslås på grund av löneklassuppflyttningar höjd med 500 kronor. I fråga om anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal föreslås, att en ritarebefattning i lönegraden Ex 12 hos inspektionen överföres till extra ordinarie stat i lönegraden Eo 12, innebärande en höjning av posten med 100 kronor. Vidare förordar departementschefen, att Kungl. Maj:t bör bli berättigad att — för den händelse förordnandet å en kanslibiträdestjänst hos kollegium jämväl under nästa budgetår kommer att uppehållas av ett ordinarie kontorsbiträde hos elektriska inspektionen — medgiva överskridande av posten med erforderligt belopp för avlöning av vikarie å kontorsbiträdestjänsten. Anslagsposten till rörligt tillägg har föreslagits höjd med 400 kronor.

Utskottet.

Den verkställda beräkningen av medelsbehovet under förevarande anslag har icke givit utskottet anledning till erinran liksom ej heller vad departementschefen i samband därmed anfört.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens elektriska inspektion, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 85 400
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	» 8 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 6 700
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 13 400

Summa kronor 113 500;

b) till *Statens elektriska inspektion*: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 113 500 kronor.

11:o) **Statens elektriska inspektion: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12, s. 16 och 17), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en minskning med 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens elektriska inspektion*: *Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 18 300 kronor.

12:o) **Fartygsinspektionen: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13, s. 17 och 18), vilket i förhållande till det för löpande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 400 kronor, avseende anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för fartygsinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 202 700
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	» 21 500
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 32 000

Summa kronor 256 200;

b) till *Fartygsinspektionen*: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 256 200 kronor.

13:o) **Fartygsinspektionen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14, s. 18), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fartygsinspektionen: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 62 000 kronor.

14:o) **Skeppsmättningsväsendet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 15, s. 18 och 19) att till *Skeppsmättningsväsendet: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 26 700 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 24 900 kronor.

Skeppsmättningskontrollörernas arvoden medtogos icke vid den arvodesuppräknig, vilken efter förslag av Kungl. Maj:t genomfördes från och med innevarande budgetår och vilken i allmänhet beräknades så, att den efter lämplig avrundning kom att ligga mellan 6 och 8 procent. Enligt departementschefens mening bör emellertid en motsvarande höjning av skeppsmättningskontrollörernas arvoden företagas från och med nästa budgetår. Enär en av kommerskollegium föreslagen höjning av arvodena med 600 kronor innebär en uppräknig av desamma med icke fullt 8 procent, har departementschefen tillstyrkt kollegii förslag härutinnan.

Utskottet tillstyrker den föreslagna omregleringen av skeppsmättningskontrollörernas arvoden och har icke något att erinra mot beräkningen av anslaget i övrigt.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Skeppsmättningsväsendet: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 26 700 kronor.

15:o) **Skeppsmättningsväsendet: Omkostnader.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 16, s. 19), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skeppsmättningsväsendet: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

16:o) **Torvingenjörer m. fl.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 17, s. 20) att

dels till *Torvingenjörer m. fl.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 3 000 kronor;

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att enligt vad i statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 4 januari 1946 anförts vid beviljande under år 1947 av torvlån från industrilånefonden i särskilda fall medgiva undantag från gällande lånebestämmelser.

Under rubriken Torvingenjörer m. fl. äro i gällande riksstat uppförda två förslagsanslag, nämligen ett å 5 000 kronor till avlöningar och ett å 4 000 kronor till omkostnader.

Departementschefen har föreslagit, att ifrågavarande båda anslag sammanföras till ett anslag, lämpligen med benämningen Torvingenjörer m. fl. Vad medelsbehovet för nästa budgetår beträffar har ett belopp av 3 000 kronor ansetts vara till fyllest.

Departementschefen har erinrat därom, att 1945 års riksdag (skr. nr 10 p. 16) bemyndigat Kungl. Maj:t att vid beviljande under år 1946 av torvlån från industrilånefonden i särskilda fall medgiva utlämnande av torvlån med belopp av intill 80 procent av anläggningskostnaderna. Detta medgivande har synts departementschefen böra utsträckas att gälla även för år 1947.

Utskottet.

Den föreslagna sammanslagningen av de hittills utgående båda anslagen till avlöningar och omkostnader till torvingenjörer m. fl. finner utskottet vara en lämplig åtgärd och tillstyrker förslaget härom. Anslagsberäkningen synes böra godtagas. Utskottet tillstyrker vidare, att riksdagen lämnar Kungl. Maj:t det begärda bemyndigandet att medgiva undantag från gällande lånebestämmelser vid beviljande jämväl under år 1947 av torvlån från industrilånefonden.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) till *Torvingenjörer m. fl.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 3 000 kronor;

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att enligt vad i statsrådsprotokollet även handelsärenden för den 4 januari 1946 anförts vid beviljande under år 1947 av torvlån från industrilånefonden i särskilda fall medgiva undantag från gällande lånebestämmelser.

17:o) Instruktör i hemslöjd: Avlöning. Instruktör i hemslöjd: Omkostnader. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 18 och 19, s. 20 och 21), vilka innebära oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 anvisa

a) till *Instruktör i hemslöjd: Avlöning* ett anslag av 8 000 kronor;

b) till *Instruktör i hemslöjd: Omkostnader* ett förslagsanslag av 1 300 kronor.

18:o) **Navigationsskolorna: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 20, s. 21—24), vilket i förhållande till det för löpande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 2 000 kronor för att bereda de mest arbetstygda rektorerna vid navigationsskolorna hjälp med skrivgöromål, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för navigationsskolorna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

Utgifter:

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	291 000
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	»	2 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	113 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	46 000
	<u>Summa kronor</u>	<u>452 000</u>

Särskilda uppbördsmedel:

Hyror och hyresersättningar	kronor	13 900
	<u>Nettoutgift kronor</u>	<u>438 100</u>

b) till *Navigationsskolorna: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 438 100 kronor.

19:o) **Navigationsskolorna: Omkostnader.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21, s. 24 och 25), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Navigationsskolorna: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 31 000 kronor.

20:o) **Navigationsskolorna: Kompletteringskurs vid tekniskt läroverk.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22, s. 25), vilket innebär oförändrat anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Navigationsskolorna: Kompletteringskurs vid tekniskt läroverk* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 2 900 kronor.

21:o) **Navigationsskolorna: Navigationslärarkurs.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 23, s. 26 och 27) att till *Navigationsskolorna: Navigationslärarkurs* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 9 500 kronor.

I skrivelse den 27 augusti 1945 har kommerskollegium framhållit, att en ny navigationslärarkurs borde anordnas, enär ett antal navigationslärare inom de närmaste åren skulle avgå med pension. Kursen borde taga sin början vid ingången av budgetåret 1946/47 och i huvudsak vara avslutad före höstterminen 1947. För ändamålet har kollegium hemställt om ett anslag å 9 500 kronor för sistnämnda budgetår. Till stöd härför har kollegium anfört, att det vid uppgörandet av den för kursen nu gällande staten iakttagits att flera ämnen på grund av teknikens utveckling måste erhålla ett ökat timantal. Då emellertid anslagets slutsumma vid statens uppgörande varit fastställd, hade denna utökning icke kunnat verkställas på annat sätt än att vissa lärararvoden nedsatts från 25 till 15 kronor per timme. Kollegium ansåge att dessa arvoden nu åter borde utgå med tidigare fastställda belopp eller 25 kronor per timme. Det hade därjämte visat sig nödvändigt att öka den grundläggande, teoretiska undervisningen i meteorologi från 12 till 26 timmar med hänsyn till meteorologiens alltmer ökade betydelse för sjöfarten och undervisningen vid navigationsskolorna. Vad kommerskollegium föreslagit har tillstyrkts av departementschefen.

Utskottet.

Under erinran att navigationslärarkurs senast anordnats under vår- och höstterminen 1942 tillstyrker utskottet, att medel till en ny dylik kurs, som är avsedd att taga sin början vid ingången av budgetåret 1946/47, nu anvisas. Den förslagna höjningen av vissa lärararvoden har icke givit utskottet anledning till erinran liksom ej heller den förordade utökningen av den grundläggande teoretiska undervisningen i meteorologi.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Navigationsskolorna: Navigationslärarkurs* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 9 500 kronor.

Bergsbruk, industri, hantverk och slöjd.

22:o) **Sveriges geologiska undersökning: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 24, s. 27—31) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för Sveriges geologiska undersökning;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för Sveriges geologiska undersökning, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47;

dels ock till Sveriges geologiska undersökning: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 347 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 344 000 kronor.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän har med hänsyn till motsedda löneklassförändringar ansetts kunna sänkas med 1 700 kronor.

I fråga om anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal innebär Kungl. Maj:ts förslag, att två assistentbefattningar, fem geologbefattningar och en laboratorbefattning uppflyttas från lönegraden Eo 21 till lönegraden Eo 23. Vid bifall härtill kommer verkets instruktion att kompletteras med lämpliga kompetensföreskrifter för befattningarna.

Å personalförteckningen äro nu upptagna sex geologbefattningar i lönegraden Eo 21, alltså en befattning utöver det antal, som föreslagits till uppflyttning. Då den återstående befattningen är beräknad för en tjänsteman, som ämbetsverket med stöd av särskilda Kungl. Maj:ts beslut placerat i lönegraden Eo 18, samt ämbetsverket icke ifrågasätter någon förändring härutinnan, har nämnda befattning ansetts böra utgå ur personalförteckningen.

Kungl. Maj:ts förslag innebär vidare, att arvodet till ett laboratoriebiträde höjes från 3 300 till 4 800 kronor för år. Vid bifall härtill bör anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal uppräknas med 1 500 kronor. Däremot har ifrågavarande anslagspost ansetts böra i följd av löneklassförändringar minskas med 2 100 kronor.

Förslaget om uppflyttning av vissa befattningar från lönegraden Eo 21 till Eo 23 står i överensstämmelse med den motsvarande uppflyttning, som genom beslut av 1945 års riksdag skett för vissa grupper av tjänstemän vid de s. k. lärda verken, varför utskottet tillstyrker förslaget i fråga. De till grund för anslaget verkställda beräkningarna i övrigt hava icke givit utskottet anledning till särskilt uttalande.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för Sveriges geologiska undersökning:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 överdirektör	B 1
8 statsgeologer	A 27
1 museiföreståndare	A 27
1 kemist	A 27
1 sekreterare	A 26
1 kansliskrivare	A 11
1 ritare	A 11
1 preparator	A 9
1 förste expeditionsvakt	A 7
1 hantverkare	A 6
1 expeditionsvakt	A 5
1 kontorsbiträde	A 4

Statsutskottets utlåtande nr 10.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å övergångsstat.	
1 preparator	A 10
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.	
1 avdelningschef	Eo 28
1 statsgeolog	Eo 27
2 assistenter	Eo 23
5 geologer	Eo 23
1 laborator	Eo 23;

Anm. Den å ordinarie stat upptagna befattningen såsom preparator skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde preparatorn kvarstår i tjänst.

b) godkänna följande avlöningsstat för Sveriges geologiska undersökning, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 160 100
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal..	» 144 200
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 42 700
<hr style="width: 50%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/>	
Summa kronor 347 000;	

c) till *Sveriges geologiska undersökning*: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 347 000 kronor.

23:o) **Sveriges geologiska undersökning: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25 s. 32 och 33), vilket i förhållande till det för löpande budgetår anvisade anslaget innebär en höjning med 14 000 kronor, avseende anslagsposterna till reseersättningar och övriga expenser, varjämte de särskilda uppbördsmedlen uppräknats, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges geologiska undersökning*: *Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 137 000 kronor.

24:o) **Sveriges geologiska undersökning: Undersökningsarbeten å områden, som äro eller kunna varda för kronans räkning inmutade, m. m. Sveriges geologiska undersökning: Undersöknings- och förberedande gruvarbeten.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 26 och 27,

s. 34—37) och under erinran, att samma anslagsbelopp anvisats för innevarande budgetår, får utskottet, som icke haft något att erinra mot vad departementschefen i ärendet anfört, hemställa,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 anvisa

a) till *Sveriges geologiska undersökning: Undersökningsarbeten å områden, som äro eller kunna vara för kronans räkning inmutade, m. m.* ett reservationsanslag av 148 000 kronor;

b) till *Sveriges geologiska undersökning: Undersöknings- och förberedande gruvarbeten* ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

25:o) Sveriges geologiska undersökning: Jordartskartering inom Norrbottens län. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 28, s. 37 och 38) att till Sveriges geologiska undersökning: Jordartskartering inom Norrbottens län för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 33 600 kronor.

Sveriges geologiska undersökning har för ifrågavarande ändamål begärt ett anslag av 23 600 kronor och till stöd för sin framställning anfört, bland annat, att vid överläggningar med norrlandskommittén rörande Sveriges geologiska undersöknings möjligheter att befrämja kommitténs syften har det framkommit, att en särskilt viktig arbetsuppgift vore förvärvandet av en bättre kännedom om de olika jordarternas egenskaper och fördelning inom de för odling mest gynnsamma delarna av övre Norrland. Härvid borde i första hand jordbrukets och skogsbrukets intressen hållas i sikte, varjämte förekomster av tekniskt användbara jordarter borde uppmärksammas. Vad som för närvarande härutinnan vore mest aktuellt vore att få en översiktskarta över de för odling mest gynnsamma delarna av Norrbottens län, där ännu så länge saknades varje som helst ansats till något dylikt.

Såsom mål för ett sådant arbete borde sättas, att kartan skulle giva en översikt av fördelningen av de ur odlingssynpunkt eller i andra praktiskt väsentliga avseenden olika jordarterna, medan beskrivningen skulle innehålla närmare karakteristiker och diskussion. Det hela skulle även bilda en grund för områdets vidare utforskande i jordbrukets, skogsbrukets och vägväsendets m. m. intresse. Kartering inom Norrbottens län borde enligt ämbetsverkets mening utföras på sådant sätt, att resultatet kunde publiceras i skalan 1:200 000. Såsom gräns inåt landet borde sättas lappmarksgränsen, med den ytterligare inskränkning, att frågan om karteringens utsträckning till de delar av det så definierade området, som fölle inom de topografiska kartbladen Lainio och Karesuando, syntes böra tills vidare anstå.

Enligt ämbetsverkets förslag skulle förutom annan personal — extrageologer, laboratoriebiträden m. fl. — finnas anställd en geolog i lönegraden Eo 23 med avlöning från verkets avlöningsstat. Departementschefen, som tillstyrkt förslaget i övrigt, har ansett, att avlöningen till ifrågavarande tjänste-

man borde utgå i form av arvode, beräknat efter 10 000 kronor för år i ett för allt. Vid bifall härtill borde anslaget upptagas till (23 600 + 10 000 =) 33 600 kronor.

Utskottet.

Utskottet vill tillstyrka, att ifrågavarande kartering kommer till stånd, och har icke något att erinra mot den av Kungl. Maj:t för ändamålet äskade medelsanvisningen.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Sveriges geologiska undersökning: Jordartskartering inom Norrbottens län* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 33 600 kronor.

26:o) Sveriges geologiska undersökning: Agrogeologiska kartor över sydvästra Skåne. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 29, s. 38—40) att till Sveriges geologiska undersökning: Agrogeologiska kartor över sydvästra Skåne för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 11 300 kronor.

År 1933 påbörjades fältarbeten i syfte att upprätta en ny geologisk karta över trakten kring Lund. Vid arbetet härmed framgick det emellertid mycket snart, att kartskalan 1:50 000 var alltför liten med hänsyn till jordbrukets intressen. I stället övergicks till 1:20 000, med användande av de ekonomiska kartbladen såsom underlag.

Kartarbetet i fråga har nu fortskridit så långt, att ett kartblad (Hardeberga) föreligger publiceringsfärdigt jämte tillhörande beskrivning, dessutom beräknas ytterligare ett kartblad (Lund) bliva färdigställt att tryckas under nästkommande budgetår, och på ytterligare 7 kartblad återstå av fältarbeten endast smärre revisionsarbeten, varför de kunna göras tryckningsfärdiga till ett antal av 2 per år.

Kartområdet, liksom överhuvud taget den sydvästligaste delen av Malmöhus län, utmärkes av ett mycket högt genomsnittligt jordvärde men också av stora och mycket tvära växlingar i jordarternas natur och odlingsvärde. En närmare kännedom om jordarterna och deras fördelning, som kan belysa det naturliga underlaget för skiftningar i avkastningen av olika slags grödor och i jordvärdet, skulle därför bliva av stort värde för jordbrukets försöksverksamhet, för den enskilde jordbrukaren och för fastighetstaxeringen.

Utarbetandet av kartor av denna art avses av Sveriges geologiska undersökning att fortsättas över den återstående delen av sydvästra Skånes sammanhängande jordbruksbygd. Efter det att de nu färdigrekognoscerade 9 bladen utkommit, beräknas arbetstakten för färdigställandet motsvara 1 à 2 kartblad per år.

För de två kartblad, som avses att tryckas under nästa budgetår, beräknas ett anslagsbehov av 11 300 kronor.

Utskottet tillstyrker, att medel i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag ställas till förfogande för tryckning av ifrågavarande kartor och hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må till *Sveriges geologiska undersökning: Agrogeologiska kartor över sydvästra Skåne* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 11 300 kronor.

27:o) **Vissa kostnader för statens gruvegendom.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30, s. 40), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader för statens gruvegendom* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

28:o) **Statens provningsanstalt: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 31, s. 41—45) att

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens provningsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47;

dels ock till Statens provningsanstalt: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 560 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 521 500 kronor.

Departementschefen har erinrat därom, att riksdagen i skrivelse den 16 juni 1945, nr 352, anhållit, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning av frågan om den statliga provningsverksamhetens organisation. Med stöd av Kungl. Maj:ts den 26 oktober 1945 givna bemyndigande har departementschefen tillkallat en utredningsman för att verkställa den av riksdagen begärda utredningen. Det är anledning förvänta, framhåller departementschefen, att resultatet av denna utredning kommer att vara av väsentlig betydelse för bedömning av frågan om provningsanstaltens framtida organisation. Med hänsyn härtill liksom även till pågående utredningar rörande statliga befattningshavares anställnings- och avlöningsförmåner har departementschefen ansett sig nu förhindrad att till närmare prövning upptaga av ämbetsverket framlagt utvidgningsförslag, enligt vilket anslaget till avlöningar skulle höjas från i runt tal 520 000 kronor till omkring 600 000 kronor. Beträffande vissa poster har emellertid, oavsett vad sålunda anförts, ifrågasatts viss jämkning i förhållande till vad som gäller för innevarande budgetår.

Sålunda har departementschefen ansett anslagsposten till Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal böra höjas dels för löneklassuppflyttningar, dels ock för uppflyttning till lönegraden Eo 15 av en provberedarbefattning i lönegraden Eo 8, vars innehavare intill utgången av innevarande budgetår enligt Kungl. Maj:ts beslut den 27 juli 1945 åtnjuter särskild ersättning av i ett för allt femtio kronor för månad. För båda dessa ändamål har avsetts ett be-

lopp av 1 500 kronor. Vidare har anslagsposten till Tillfälliga biträden föreslagits ökad med 37 000 kronor.

Utskottet.

Såsom departementschefen erinrat har 1945 års riksdag anhållit om utredning av frågan om den statliga provningsverksamhetens organisation. Det torde såsom även framhållits vara att förvänta, att resultatet av denna utredning kommer att vara av väsentlig betydelse för bedömande av frågan om provningsanstaltens framtida organisation. På grund härav och då dessutom utredningar pågå rörande statliga befattningshavares anställnings- och avlöningsförmåner, anser utskottet ur organisationens synpunkt icke lämpligt, att ändring nu sker i befattningshavarnas vid anstalten lönegradsplacering. Utskottet kan alltså icke tillstyrka den föreslagna höjningen av en provberedarbefattning från lönegraden Eo 8 till lönegraden Eo 15. Någon jämkning av de i avlöningsstaten upptagna anslagsposterna torde med anledning härav icke vara påkallad. Mot Kungl. Maj:ts övriga förslag under denna punkt har utskottet icke något att erinra.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens provningsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	215 500
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t.....	»	1 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	131 300
4. Avlöningar till tillfälliga biträden, <i>förslagsvis</i>	»	162 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	50 000

Summa kronor 560 000;

b) till *Statens provningsanstalt*: *Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 560 000 kronor.

29:o) **Statens provningsanstalt: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 32, s. 45), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en minskning med 1 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens provningsanstalt: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 132 500 kronor.

30:o) **Statens provningsanstalt: Komplettering och modernisering av anstaltens maskinutrustning m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33, s. 45 och 46), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens provningsanstalt: Komplettering och modernisering av anstaltens maskinutrustning m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 70 000 kronor.

31:o) **Flygtekniska försöksanstalten: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 34, s. 46—52) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för flygtekniska försöksanstalten;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för flygtekniska försöksanstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47;

dels ock till Flygtekniska försöksanstalten: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 388 000 kronor.

Vidare har uti två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *R. Wagnsson* (I: 196) och den andra inom andra kammaren av herr *P. Hj. Fagerholm* (II: 307), hemställt, att riksdagen måtte besluta, att kassörstjänsten vid flygtekniska försöksanstalten uppflyttas till lönegrad Eo 17.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen I: 196.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 364 800 kronor.

Då behovet av en särskild chef för försöksanstaltens verkstäder synes föreligga, har departementschefen förordat inrättande av en befattning såsom verkstadschef med placering i lönegraden Eo 24. Departementschefen har även förordat, att medel anvisas för avlöning av en assistent i lönegraden Eo 15 åt föreståndaren för mättekniska laboratoriet, en ritare och mättekniker i lönegraden Eo 11 å hållfasthetsavdelningen och ett räknebiträde i lönegraden Eo 4 å aerodynamiska avdelningen. Departementschefen har förutsatt, att från anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal må i stället för flygtillägg utgå flygtraktamenten till sådan från anslaget avlönad personal, som jämlikt beslut av Kungl. Maj:t må vara berättigad därtill.

I skrivelse den 27 augusti 1945 har *styrelsen för flygtekniska försöksanstalten* i fråga om kassörstjänsten vid anstalten anfört följande.

Enligt beslut av 1945 års riksdag inrättades en kassörsbefattning i lönegraden Eo 14 vid försöksanstalten. Styrelsen hade för sin del föreslagit en

redogörar-(kassörs-)befattning i lönegraden Eo 17. Riksräkenskapsverket tillstyrkte styrelsens förslag under förutsättning att redogöraransvaret överflyttades från försöksanstaltens chef till innehavaren av den föreslagna befattningen. Genom beslut den 28 maj 1945 har styrelsen fastställt instruktion för kassören vid anstalten. Instruktionen, som godkänts av riksräkenskapsverket, stadgar solidarisk ansvarighet för kassören i frågor avseende anstaltens medelsredovisning. Under hänvisning härtill och under åberopande av vad styrelsen i förevarande hänseende tidigare anfört, får styrelsen hemställa, att en redogörar-(kassörs-)befattning i lönegraden Eo 17 inrättas vid anstalten.

Över framställningen i denna del hava utlåtanden avgivits av statskontoret, allmänna lönenämnden och riksräkenskapsverket.

Statskontoret och allmänna lönenämnden hava med hänsyn till att löneställningen för ifrågavarande kassörstjänst reglerats så sent som vid 1945 års riksdag avstyrkt framställningen i fråga. Två ledamöter av lönenämnden hava uttalat, att de ansett att lönenämnden bort tillstyrka framställningen. Riksräkenskapsverket har erinrat om sitt tidigare ovan omförmälda utlåtande i ämnet och ansett sig icke finna anledning att nu frångå sin inställning till förevarande spörsmål. Departementschefen har ansett sig icke böra biträda anstaltsstyrelsens nu omhandlade förslag.

Utskottet.

Utskottet finner skäl tala för att en särskild tjänst inrättas för ledningen av arbetet vid flygtekniska försöksanstaltens verkstäder, vilken hittills handhafs av försöksledaren vid hållfasthetsavdelningen och upptagit huvudparten av dennes arbetstid. Utskottet anser sig böra tillstyrka, att tjänsten inrättas i lönegraden Eo 24 med benämning verkstadschef. Kungl. Maj:ts förslag jämväl i övrigt under förevarande punkt hava icke givit utskottet anledning till erinran.

Vad beträffar det motionsvis gjorda yrkandet har, såsom i ärendet framhållits, frågan om ändrad lönegradsplacering av kassörstjänsten hos anstalten nyligen varit föremål för prövning av, bland andra, statskontoret och allmänna lönenämnden. Dessa myndigheter hava med hänsyn till att löneställningen för tjänsten i fråga reglerats så sent som vid 1945 års riksdag ansett sig icke böra nu förorda omreglering av densamma. Utskottet delar denna uppfattning och avstyrker alltså de föreliggande motionerna.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 196 och II: 307,

a) godkänna följande personalförteckning för flygtekniska försöksanstalten:

	Personalförteckning.	
Befattning		Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.		
1 överdirektör		C 10
2 avdelningschefer		C 5
1 förste avdelningsingenjör		C 3

Befattning Lönegrad
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad
än 20.

1 förste avdelningsingenjör	Eo 27
5 avdelningsingenjörer	Eo 24
1 verkstadschef	Eo 24;

b) godkänna följande avlöningsstat för flygtekniska försöksanstalten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 53 500
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	» 203 000
3. Avlöningar till tillfälliga biträden, <i>förslagsvis</i>	» 100 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 31 500

Summa kronor 388 000;

c) till *Flygtekniska försöksanstalten*: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 388 000 kronor.

32:o) **Flygtekniska försöksanstalten: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 35, s. 52), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en höjning med 1 000 kronor, avseende expenser, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygtekniska försöksanstalten*: *Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 186 000 kronor.

33:o) **Statens hantverksinstitut: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 36, s. 53—64) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens hantverksinstitut;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens hantverksinstitut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47;

dels ock till Statens hantverksinstitut: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 246 400 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 204 800 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att föreståndarbefattningen i lönegraden C 6 uppflyttas under benämningen direktör till lönegraden C 8. Härav föran-

ledes en ökning av anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med i runt tal 1 900 kronor. Vidare föreslås, att för innehavarna av en kontoristbefattning i lönegraden A 9 och en kontorsbiträdesbefattning i lönegraden A 4 insättas två nya befattningar å extra ordinarie stat i lönegraderna Eo 11 respektive Eo 7 samt att en laboratoriebiträdesbefattning i lönegraden Eo 6 uppflyttas till lönegraden Eo 9. För löneklassuppflyttningar och vikariatersättningar beräknas 1 800 kronor respektive 400 kronor. Beträffande anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, föreslås inrättande av två nya arvodesbefattningar, avsedda för en motorkonsulent och en rationaliseringsexpert. För en var av dessa befattningar skulle staten bidra med 9 600 kronor för år. I fråga om anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal föreslås, förutom vad ovan nämnts, inrättande av en ny befattning såsom verkmästare i lönegraden Eo 10 samt överförande till extra ordinarie anställning såsom expeditionsvakt i lönegraden Eo 5 av en tillfällig dylik befattningshavare. Departementschefen förutsätter befoget för Kungl. Maj:t att även fortsättningsvis efter särskild framställning medgiva överskridande av sistnämnda anslagspost under villkor att inkomsten av kursavgifter kan förväntas komma att stiga i minst motsvarande omfattning. Vad angår anslagsposten till avlöningar till tillfälliga biträden förordas en ökning med 10 000 kronor. Till rörligt tillägg beräknas 14 800 kronor, innebärande en ökning med 800 kronor.

Utskottet.

Med hänsyn till arten och beskaffenheten av de arbetsuppgifter, som åligga föreståndaren för institutet, synes utskottet en förbättrad lönegradsplacering av befattningen vara motiverad. Mot vad Kungl. Maj:t härvid föreslagit synes icke någon erinran vara att framställa, varför utskottet tillstyrker att befattningen i fråga uppflyttas till lönegraden C 8 och att samtidigt därmed innehavaren av densamma erhåller benämningen direktör. Ej heller synes något vara att invända med avseende å de till nyinrättade föreslagna arvodes- och extra ordinariebefattningarna. Beräkningen i övrigt av anslaget tillstyrkes av utskottet. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att, i likhet med vad som gäller för innevarande budgetår, efter särskild framställning medgiva överskridande av anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, under villkor att inkomsten av kursavgifter kan förväntas komma att stiga i minst motsvarande omfattning.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens hantverksinstitut:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 direktör	C 8
1 verkstadschef	C 3
1 laboratorieföreståndare	A 26

Befattning	Lönegrad
2 verkmästare	A 14
1 kontorist	A 9
1 portvakt, tillika eldare	A 5
1 kontorsbiträde	A 4

Extra ordinarie tjänstemän i högre
lönegrad än 20.

1 elektroingenjör	Eo 21
1 målerikemist	Eo 21;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens hantverksinstitut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	49 500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	»	51 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	»	108 600
4. Avlöningar till tillfälliga biträden, <i>förslagsvis</i>	»	22 500
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	14 800
Summa kronor		246 400;

c) till *Statens hantverksinstitut*: *Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 246 400 kronor.

34:o) **Statens hantverksinstitut: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37, s. 64—66), vilket i förhållande till det för löpande budgetår anvisade anslaget innebär en minskning med 9 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens hantverksinstitut*: *Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

35:o) **Statens hantverksinstitut: Utrustning och inredning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 38, s. 66—68), vilket innebär anvisande av dels återstoden, 19 500 kronor, av för institutets utrustning ursprungligen beräknat belopp, dels ock 10 500 kronor för inredning av institutets frukostрум och kök, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens hantverksinstitut: Utrustning och inredning* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kronor.

36:o) **Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Akademien. Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 39 och 40, s. 68—71) och under erinran, att samma anslagsbelopp anvisats för innevarande budgetår, får utskottet, som icke haft något att erinra mot vad departementschefen i samband med anslagsberäkningen anfört, hemställa,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 anvisa

a) till *Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Akademien* ett anslag av 80 000 kronor;

b) till *Bidrag till ingenjörsvetenskapsakademien: Tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet* ett anslag av 170 000 kronor.

37:o) **Statens tekniska forskningsråd. Tekniskt-vetenskaplig forskning m. m. Statens kommitté för byggnadsforskning. Byggnadsforskning.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 41—44, s. 72—74), vilka i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebära oförändrade medelsanvisningar, får utskottet hemställa,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 anvisa

a) till *Statens tekniska forskningsråd* ett förslagsanslag av 45 000 kronor;

b) till *Tekniskt-vetenskaplig forskning m. m.* ett reservationsanslag av 700 000 kronor;

c) till *Statens kommitté för byggnadsforskning* ett förslagsanslag av 40 000 kronor;

d) till *Byggnadsforskning* ett reservationsanslag av 200 000 kronor.

38:o) **Bidrag till svenska träforskningsinstitutet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 45, s. 74—76) att till Bidrag till svenska träforskningsinstitutet för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 463 300 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 445 600 kronor.

Jämlikt avtal, som träffats med stiftelsen svensk träforskning, skall staten enligt i avtalet angivna grunder genom årliga anslag bidra till kostnaderna för den grundläggande forskningen vid institutet ävensom för dettas all-

männa administration. Avtalets innebörd härutinnan angavs i propositionen 284:1942, s. 65, sammanfattningsvis sålunda, att staten är skyldig att underhålla institutsbyggnaden för en beräknad årskostnad av mellan 12 000 och 25 000 kronor samt att bidra till årskostnaderna för institutet med 370 000 kronor jämte ett till 60 000 kronor beräknat belopp för lönetillägg och 10 000—15 000 kronor för pensioneringskostnader.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Bidrag till svenska träforskningsinstitutet* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 463 300 kronor.

39:o) **Bidrag till svenska textilforskningsinstitutet.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46, s. 76 och 77), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en höjning med 3 500 kronor, avseende uppvärmning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till svenska textilforskningsinstitutet* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 72 800 kronor.

40:o) **Bidrag till aktiebolaget Ceaverken för vissa forskningsarbeten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 47, s. 77—83) att till Bidrag till aktiebolaget Ceaverken för vissa forskningsarbeten för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 40 000 kronor.

Under rubriken Aktiebolaget Ceaverken äro i gällande riksstat uppförda två reservationsanslag, nämligen ett å 20 000 kronor till upprätthållande av bolagets drift och ett å 40 000 kronor till vissa forskningsarbeten.

I en till handelsdepartementet den 3 november 1945 inkommen skrift har *Aktiebolaget Ceaverken* framlagt förslag till medelsanvisning till bolaget för budgetåret 1946/47 m. m. Bolaget har därvid hemställt *dels* om ett anslag å 40 000 kronor till vissa fortsatta forskningsarbeten, *dels* om uppdrag åt försvarets fabriksstyrelse att i samråd med bolagets ledning verkställa utredning och avgiva förslag rörande frågan om utvidgning av bolagets anläggningar ävensom om uppförande av fabrik för tillverkning av acetatcellulosa för täckande av bolagets behov därav i händelse av krigsfall, *dels* om ett anslag å 20 000 kronor för bestridande av kostnaderna för berörda utredning, *dels* ock om ett anslag å 25 000 kronor, avsett att disponeras av riksbankens industristyrelse för anskaffande av viss utrustning för tillverkning för bolagets räkning av röntgenpappersunderlag av svenskt papper.

Departementschefen har framhållit, att de problem, som uppdragits i bolagets hemställan, äro av så komplicerad natur, att de icke kunna avgöras utan en närmare utredning. I avvaktan härpå har departementschefen an-

sett sig böra inskränka sig till att föreslå, att forskningsanslag med oförändrat belopp anvisas för nästa budgetår.

Utskottet.

Utskottet, som ansluter sig till vad departementschefen i ärendet anfört, tillstyrker, att forskningsanslaget för nästa budgetår upptages med oförändrat belopp, och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till aktiebolaget Ceaverken för vissa forskningsarbeten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 40 000 kronor.

41:o) **Upplysnings- och organisationsverksamhet i fråga om hantverk och småindustri.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 48, s. 83) att till Upplysnings- och organisationsverksamhet i fråga om hantverk och småindustri för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 225 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 210 000 kronor.

Från anslaget utgå bidrag dels till företagareföreningarna inom Göteborgs och Bohus, Värmlands, Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län för bestridande av de löpande kostnaderna för föreningarnas verksamhet dels ock till Sveriges hantverks- och småindustriorganisation för dess upplysnings- och organisationsverksamhet.

Med hänsyn till de ökade arbetsuppgifter, som för en del av företagareföreningarna kunde komma i fråga, har anslaget ansetts böra för nästa budgetår höjas med 15 000 kronor.

Utskottet.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Upplysnings- och organisationsverksamhet i fråga om hantverk och småindustri* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 225 000 kronor.

42:o) **Resestipendier till teoretiskt och praktiskt bildade tekniker.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 49, s. 83 och 84), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Resestipendier till teoretiskt och praktiskt bildade tekniker* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 5 000 kronor.

43:o) **Tekniska och industriella specialstudier i utlandet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 50, s. 84—88) att till Tekniska och industriella specialstudier i utlandet för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 40 000 kronor.

Under senare år hava medel beräknats i riksstaten för tekniska och industriella specialstudier i utlandet. Under budgetåret 1943/44 var sålunda en del av det s. k. amerikaanslaget avsett bland annat för detta ändamål, medan under budgetåret 1944/45 vissa medel kunnat disponeras under anslaget till orienterande marknadsundersökningar m. m. Med anlitanade av nämnda anslag har ett antal tekniska experter för kortare tidsperioder knutits till svenska beskickningar i utlandet. Departementschefen har förorddat, att medel för tekniska och industriella specialstudier i utlandet beräknas även för nästkommande budgetår.

Ur budgetteknisk synpunkt har det syntts vara lämpligt att för ändamålet anvisas ett särskilt anslag. Anslaget, som ansetts böra erhålla reservationsanslags natur, har föreslagits skola upptagas med 40 000 kronor. Departementschefen har därvid utgått från att ytterligare medel ställas till förfogande från enskilt håll.

Det har syntts få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela närmare föreskrifter om anslagens användning i särskilda fall.

Utskottet anser önskvärt, att ifrågavarande studieverksamhet, som otvivelaktigt är av betydelse icke blott för det enskilda näringslivet utan även för staten, stödes genom fortsatta statsanslag. Mot den för nästa budgetår härför äskade medelsanvisningen synes icke något vara att erinra. Såsom förutsetts torde ytterligare medel komma att tillskjutas från enskilt håll. Det bör få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela närmare föreskrifter om anslagens användning i särskilda fall.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Tekniska och industriella specialstudier i utlandet* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 40 000 kronor.

44:o) **Befrämjande av hemslöjden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 51, s. 88 och 89), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Befrämjande av hemslöjden* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 50 000 kronor.

45:o) **Bidrag till svenska slöjdföreningen.** Utskottet tillstyrker, att anslaget för nästa budgetår höjes med 10 000 kronor för effektivisering och utvidgning av föreningens verksamhet särskilt i den del, som syftar till att höja bostadsstandarden och till att skapa en rationell och praktisk inredning av hemmen, varför utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 52, s. 89 och 90) hemställer,

att riksdagen må såsom *Bidrag till svenska slöjdföreningen* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 35 000 kronor.

46:o) **Bidrag till standardiseringsverksamheten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 53, s. 90—92) att såsom Bidrag till standardiseringsverksamheten för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 400 000 kronor.

Förevarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 170 500 kronor, varjämte å tilläggsstatsanslag anvisats 82 500 kronor.

Sveriges standardiseringskommission har anhållit, att ett belopp av 452 100 kronor måtte anvisas såsom bidrag till uppehållande av standardiseringsverksamheten under budgetåret 1946/47. Av beloppet avses 50 000 kronor skola användas för bestridande av kostnader för oförutsedda uppgifter.

Kommerskollegium och Sveriges industriförbund hava tillstyrkt framställningen.

Departementschefen har icke haft annan erinran att göra mot kommissionens uppskattning av anslagsbehovet än att medel icke för närvarande böra beräknas för oförutsedda uppgifter. Anslaget skulle sålunda upptagas med (452 100 — 50 000 =) 402 100 kronor eller i runt tal 400 000 kronor.

För åtnjutande av anslaget hava liknande villkor föreslagits skola tillämpas som de, vilka gälla för innevarande budgetår.

Utskottet.

Såsom bidrag till standardiseringsverksamheten ha för innevarande budgetår anvisats 253 000 kronor, varav 82 500 kronor på tilläggsstat. Det föreliggande förslaget innebär alltså en betydande ökning av bidraget. Utskottet har icke velat framställa någon erinran mot att staten beträffande ifrågasvarande verksamhet träder hjälpande emellan i den omfattning, som av Kungl. Maj:t nu föreslagits. För åtnjutande av anslaget torde liknande villkor böra tillämpas som de, vilka gälla för innevarande budgetår.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må såsom *Bidrag till standardiseringsverksamheten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 400 000 kronor.

47:o) **Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 54, s. 92 och 93), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 2 000 kronor.

Sjöfart och handel.

48:o) **Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare hos lotsstyrelsen.**
Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 55, s. 93—99) att
dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för
lotsstyrelsen;
dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för lotsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47;
dels ock till Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare hos lotsstyrelsen för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 290 400 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 286 000 kronor.

I enlighet med vad som anförts vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor har överfyringenjörsbefattningen i lönegraden A 30 föreslagits skola inplaceras i lönegraden C 7.

Vidare har föreslagits, att den vid lotsstyrelsen anställde kamreraren, som nu är placerad i lönegraden A 22, skall uppflyttas i lönegraden A 24. Enär den nuvarande kamreraren torde komma att kvarstå i tjänsten under en del av nästkommande budgetår bör — jämte det en befattning såsom kamrerare i lönegrad A 24 intages i personalförteckningen — den av honom innehavda befattningen i lönegrad A 22 upptagas å övergångsstat. I anslutning härtill bör föreskrivas, att den å ordinarie stat upptagna kamrerarbefattningen skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde kamreraren kvarstår i tjänst.

Kungl. Maj:ts förslag innebär vidare, att hos styrelsen skulle mot ett arvode i ett för allt av 360 kronor för år anställas en marinassistent med huvudsaklig uppgift att handlägga ärenden rörande lotsverkets mobilisering samt att för styrelsens portvakt beräknas ett särskilt arvode om 720 kronor för år, utgörande ersättning för tidigare åtnjuten fri bostad. För löneklassuppflyttningar har föreslagits en ökning av 500 kronor.

Förslaget om förbättrad löneställning för överfyringenjören, som motive-rats av de speciella rekryteringsförhållandena och därmed förenade svårigheter, finner utskottet sig böra tillstyrka. Ej heller synes något vara att erinra mot den föreslagna uppflyttningen av kamrerarbefattningen till lönegraden A 24. Kungl. Maj:ts förslag i övrigt under förevarande punkt tillstyrkes jämväl av utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för lotsstyrelsen:

Utskottet.

Statsutskottets utlåtande nr 10.

Personalförteckning.

Befattning

Lönegrad

Tjänstemän å ordinarie stat.

1	generallotsdirektör	B	3
1	överfyringenjör	C	7
2	byråchefer	A	30
2	förste fyringenjörer	A	27
1	förste byråsekreterare	A	26
2	fyringenjörer	A	24
1	kamrerare	A	24
1	aktuarie	A	21
1	byråsekreterare	A	21
1	materialförvaltare	A	20
2	verkmästare	A	20
1	ritare	A	15
1	assistent	A	14
1	kansliskrivare	A	11
1	registrator	A	11
1	förste expeditionsvakt	A	7
2	kanslibiträden	A	7
2	expeditionsvakter	A	5
1	kontorsbiträde	A	4

Tjänstemän å övergångsstat.

1	kamrerare	A	22
1	kassör och bokhållare	A	21
1	verkmästare	A	21

Anm. 1. Den å ordinarie stat upptagna kamrerarbefattningen skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde kamreraren kvarstår i tjänst.

Anm. 2. En av de å ordinarie stat upptagna verkmästartjänsterna skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde verkmästaren kvarstår i tjänst.

Anm. 3. En av de å ordinarie stat upptagna kanslibiträdestjänsterna skall hållas obesatt, så länge den å övergångsstat uppförde kassören och bokhållaren kvarstår i tjänst.

b) godkänna följande avlöningsstat för lotsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1.	Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	197 500
2.	Avlöningar till icke-ordinarie personal	»	55 900
3.	Rörligt tillägg, förslagsvis	»	37 000

Summa kronor 290 400;

c) till *Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare hos lotsstyrelsen* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 290 400 kronor.

49:o) **Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare å lots- och fyrstaten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 56, s. 99—104) att dels besluta att personalförteckningen för lots- och fyrstaten skall erhålla av departementschefen förordad ändrad lydelse; dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för lots- och fyrstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47; dels ock till *Lotsverket: Avlöningar till befattningshavare å lots- och fyrstaten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 5 452 000 kronor.

Vidare har uti två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *K. F. Söderdahl* och *L. V. Lindén* (I: 57) och den andra inom andra kammaren av herr *W. Olsson* i Oskarshamn *m. fl.* (II: 211), hemställt, att riksdagen måtte besluta om sådan ändring av 57 § 2 mom. civila avlöningsreglementet, att tjänstemän vid lotsverket med tjänstgöring vid Dämmans och Söderarm-Tjärvens fyrplatser må kunna komma i åtnjutande av kostpenningar.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen I: 57.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 5 408 000 kronor.

Förslaget innebär, att två befattningar såsom fyrvaktare i lönegraden A 6 å ordinarie stat avföras ur personalförteckningen, att antalet å övergångsstat uppförda fyrvaktarbefattningar minskas från tolv till nio samt att anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal med hänsyn till belastningen höjes med 50 000 kronor.

De av Kungl. Maj:t föreslagna ändringarna i personalförteckningen tillstyrkas av utskottet, som ej heller haft något att erinra mot den verkställda beräkningen av avlöningsstaten.

Vidkommande det motionsvis gjorda yrkandet vill utskottet erinra, att framställning om beredande av kostpenningar åt tjänstemän vid lotsverket med tjänstgöring vid Dämmans och Söderarm-Tjärvens fyrplatser förlidet år var föremål för Kungl. Maj:ts prövning men då ej föranledde någon Kungl. Maj:ts åtgärd. Allmänna lönenämnden, som yttrade sig över framställningen, avstyrkte densamma med den motiveringen, att ifrågavarande spörsmål icke borde upptagas till omprövning annat än i samband med en allmän lönereglering. Även lotsstyrelsen ställde sig med hänsyn, bland annat, till konsekvenserna avvisande mot framställningen i fråga. Utskottet anser på av allmänna lönenämnden anförda skäl, att riksdagen icke nu bör taga ställning till mo-

Utskottet.

tionärernas förslag och att detsamma alltså icke bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Under återopandande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 57 och II: 211,

a) besluta att personalförteckningen för lots- och fyrstatten skall erhålla ändrad lydelse på sätt av det följande framgår:

Personalförteckning.

Befattning Lönegrad

Tjänstemän å ordinarie stat.

Fyrpersonal.

39	fyrmästare	.....	A 12
28	»	.....	A 10
18	»	.....	A 8
33	förste fyrvaktare	.....	A 8
19	fyrvaktare	.....	A 7
73	»	.....	A 6
48	»	.....	A 5

Tjänstemän å övergångsstat.

1	expeditionsbiträde	.....	A 8
2	lotsar	.....	A 8
9	fyrvaktare	.....	A 5

Anm. 3. 9 fyrvaktartjänster i lönegrad A 6 å ordinarie stat må tillsättas endast i den mån 9 fyrvaktare i lönegrad A 5 å övergångsstat antingen avlägga styrmansexamen eller förskaffa sig av lotstyrelsen förekriven kompetens för anställning vid fyrplats med radiofyr eller ock avgå från sina befattningar;

b) godkänna följande avlöningsstat för lots- och fyrstatten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1.	Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	.....	kronor 2 487 000
2.	Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis	.....	» 1 100 000

3. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie personal:			
a. Lotspersonalens andel i lotspenningar m. m., förslagsvis		kronor	1 050 000
b. Kost eller kostpenningar till personalen å fyr-skepp m. m., förslagsvis	»		225 000
c. Ersättningar för mistsignalering, förslagsvis	»		15 000
d. Fyrskippstillägg, förslagsvis	»		75 000
e. Krigsrisk ersättning, förslagsvis	»	25 000	kronor 1 390 000
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	»		475 000
		Summa kronor	5 452 000

c) till *Lotsverket*: *Avlöningar till befattningshavare å lots- och fyrstaten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 5 452 000 kronor.

50:o) **Lotsverket: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 57, s. 104—107), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en minskning med 310 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lotsverket: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 900 000 kronor.

51:o) **Lotsverket: Säkerhetsanstalter för sjöfarten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 58, s. 107—117) att

dels medgiva, att Kungl. Maj:t må bemyndiga lotsstyrelsen att träffa avtal med svenska sällskapet för räddning af skeppsbrutne rörande sällskapets övertagande av verksamheten vid de livräddningsstationer, som kunna komma att av staten inrättas på norrlandskusten, i huvudsaklig överensstämmelse med grunderna i motsvarande med sällskapet tidigare träffade avtal,

dels ock till *Lotsverket: Säkerhetsanstalter för sjöfarten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 1 015 000 kronor.

Till ifrågavarande ändamål äro anvisade å riksstaten för budgetåret 1945/46 dels under tionde huvudtiteln ett reservationsanslag av 800 000 kronor

dels ock på kapitalbudgeten under statens allmänna fastighetsfond ett investeringsanslag av 575 000 kronor.

I skrivelse den 31 augusti 1945 har *lotsstyrelsen* erinrat om den i styrelsens anslagsäskanden för innevarande budgetår framlagda tioårsplanen beträffande säkerhetsanstalter för sjöfarten, upptagande arbeten till ett belopp av minst 1,6 miljoner kronor årligen vid nu gällande prisläge. Styrelsen har i anslutning härtill framhållit, att styrelsen i sina anslagsäskanden för nästa budgetår fasthållit vid nämnda plan. I enlighet härmed hade styrelsen till upptagande å riksstaten för nämnda budgetår föreslagit ytterligare arbeten enligt tioårsplanen till en beräknad kostnad av omkring 1,6 miljoner kronor. Härjämte hade styrelsen med hänsyn till angelägenheten av att vissa i 1945 års statsverksproposition undantagna arbeten komme till utförande snarast möjligt ansett jämväl dessa arbeten böra ingå i nu förevarande anslagsäskanden och sålunda icke böra såsom då förutsatts uppföras å beredskapsstat.

Styrelsen har i anslutning härtill erinrat, att det för innevarande budgetår å driftbudgeten anvisade anslaget till säkerhetsanstalter för sjöfarten understeg det enligt styrelsens kostnadsberäkningar erforderliga beloppet med 29 000 kronor. Enär emellertid för vederbörande arbetens slutförande under nästkommande budgetår erfordrades att hela det beräknade utgiftsbeloppet stode till styrelsens disposition, hade styrelsen bland sina ifrågavarande anslagsäskanden för sistnämnda budgetår jämväl upptagit ett särskilt anslag å 29 000 kronor att avföras å driftbudgeten.

I en särskild sammanställning hava upptagits de olika ändamål, varom nu är fråga, ävensom den för varje särskilt ändamål av styrelsen beräknade kostnaden. Härjämte har angivits hur denna kostnad avsetts att fördelas på driftbudgeten och kapitalbudgeten med beräkning, tillika i sistnämnda fall av erforderligt avskrivningsanslag. Med iakttagande av den princip, som under senare år tillämpats i avseende å avskrivning av lotsverkets fastigheter, ha investeringar såväl i bostadshus som i lotsuppassningshus avskrivits till hälften, under det att övriga anläggningar avskrivits i sin helhet.

De sammanlagda kostnaderna hava beräknats till 1 825 000 kronor, varav 1 182 000 kronor avsetts skola anvisas å driftbudgeten och 643 000 kronor å kapitalbudgeten.

Vidare har lotsstyrelsen i skrivelse den 22 november 1945 till behandling upptagit fråga om inrättande av livräddningsanstalter på norrlandskusten m. m. På anförda skäl föreslår lotsstyrelsen, att å norrlandskusten inrättas tre livräddningsstationer, utrustade med stationära motorlivbåtar. Av dessa stationer borde en förläggas till trakten av Järnäs vid södra delen av Norra Kvarken. De av ett flertal grund uppfyllda farvattnen i Norra Kvarken utgjorde nämligen ett för sjöfarten förhållandevis farligt område, där behovet av livräddningsanstalter måste anses vara mera framträdande än på andra ställen av norrlandskusten. Av de övriga två föreslagna livräddningsstationerna med motorlivbåt borde den ena förläggas till trakten av Stocka och den

andra på lämplig plats utanför Söderhamn. — För motorlivbåtarna erfordrades båthus, slipar och slipvagnar.

Styrelsen framhåller därefter, att behovet av motordrivna båtar för livräddningsändamål å övriga delar av norrlandskusten i varje fall tills vidare syntes kunna fyllas av lotskuttrarna vid de olika lotsplatserna. Styrelsen föreslår vidare, att ett antal rakettapparater och linkastargevär anskaffas för norrlandskusten.

Det av lotsstyrelsen sålunda framlagda förslaget till anskaffning av livräddningsmateriel för norrlandskusten finge, anför styrelsen vidare, anses innefatta ett minimum, vilket icke borde underskridas, därest staten överhuvud taget skulle hålla ett livräddningsväsende å denna kust. I detta sammanhang har styrelsen vidare omförmålt, att styrelsen i detta ärende samrått med en representant för svenska sällskapet för räddning af skeppsbrutne. Från sällskapets sida hade förklarats, att sällskapet för närvarande icke vore i tillfälle att bekosta någon ytterligare livräddningsmateriel, avsedd för norrlandskusten. Den av sällskapet anordnade stationen på Holmön avsåge sällskapet att bibehålla för framtiden, och på sällskapets program stode att till denna station anskaffa en ny modern heldäckad motorlivbåt. Beträffande frågan huruvida sällskapet vore i tillfälle att, såsom skett i fråga om ett antal staten tillhöriga livräddningsstationer i södra Sverige, övertaga och bekosta underhållet och driften av genom statens försorg eventuellt anordnade livräddningsstationer å norrlandskusten, hade sällskapet icke för närvarande kunnat lämna några bestämda utfästelser. I den mån det skulle visa sig, att sällskapets ekonomi medgäve ett dylikt övertagande, hade sällskapet dock förklarat sig berett härtill. Innan ett sådant övertagande skedde, borde mellan lotsstyrelsen och sällskapet träffas avtal därom i huvudsaklig överensstämmelse med grunderna i motsvarande med sällskapet tidigare ingångna avtal. Beträffande dessa grunder har hänvisats till 1944 års statsverksproposition, tionde huvudtiteln, s. 155—158.

Kostnaderna för den materiel, som enligt lotsstyrelsens förslag skulle anskaffas, hava av styrelsen beräknats till 460 000 kronor, varav för nästa budgetår 335 000 kronor. Av detta belopp avsåges 285 000 kronor skola anvisas å driftbudgeten och 50 000 kronor å kapitalbudgeten.

Departementschefen har i ärendet uttalat, att den omständigheten, att den av lotsstyrelsen framlagda tioårsplanen redan det första budgetår den omfattade icke kunnat följas i den omfattning, styrelsen ansett befogad, förminskade givetvis icke planens värde såsom vägledande utbyggnadsprogram.

Säkerhetsanstalterna för sjöfarten tjänade primärt samhällliga behov, vilkas tillgodoseende vore ett allmänt intresse av största vikt. Till en viss gräns utgjorde befinnligheten av säkerhetsanstalter en grundförutsättning för modern sjöfart. Givetvis krävde dock hänsynen till människoliv och dyrbara transportmedel att säkerhetsanstalter ordnades långt utöver denna gräns. Vilken grad av säkerhet, som i de särskilda fallen borde fordras, vore ett avvägningsproblem, som påverkades av åtskilliga faktorer. Till förmån för en starkt ökad utbyggnad av säkerhetssystemet talade just nu särskilt den om-

ständigheten, att sjöfartens omfattning efter krigshandlingarnas avslutande tilltagit. Hänsyn måste emellertid också på detta område tagas till den allmänna återhållsamhet med statsutgifterna, som det nuvarande läget framtingade. Det finge vidare framhållas, att även om de nu ifrågavarande arbetena av många skäl vore föga lämpade att utgöra objekt för arbetslöshetsförhindrande åtgärder, så vore det dock nödvändigt att taga skälig hänsyn till det allmänna konjunkturläget vid bedömning av frågan i vilken takt den av lotsstyrelsen upprättade planen borde realiseras. Vid de överväganden, som departementschefen med beaktande av det sålunda anförda ägnat förevarande fråga, hade departementschefen funnit det nödvändigt att föreslå en beskärning av vissa närmare angivna äskanden. De arbeten, som i följd av denna nedskrivning måste anstå, borde utföras under budgetåret 1947/48.

Vad därefter anginge styrelsens förslag om inrättande av livräddningsanstalter på norrlandskusten m. m. har departementschefen förordat, att för nästa budgetår medel anvisades till en motorlivbåt med båthus och slip samt de av lotsstyrelsen föreslagna tio raketapparaterna med tillbehör och de ett-hundra linkastargevären. Kostnaderna härför utgjorde enligt styrelsens beräkningar 210 000 kronor. Motorlivbåten syntes böra förläggas till trakten av Järnäs i Västerbotten. Departementschefen har vidare tillstyrkt, att lotsstyrelsen bemyndigades träffa överenskommelse med svenska sällskapet för räddning af skeppsbrutne rörande sällskapets övertagande av verksamheten vid de livräddningsstationer, som kunde komma att av staten inrättas på norrlandskusten, i huvudsaklig överensstämmelse med grunderna i motsvarande med sällskapet tidigare träffade avtal. Medgivande till dylikt bemyndigande syntes böra inhämtas av riksdagen. Styrelsens avsikt att för anskaffning av två specialbyggda lotskuttrar, lämpliga för livräddning, utlämna lån ur lotsverkets båtlånefond funne departementschefen välbetänkt.

De av departementschefen förordade arbetena kunde antagas draga en sammanlagd kostnad av 1 640 000 kronor, varav borde på kapitalbudgeten för nästa budgetår upptagas dels 600 000 kronor, avseende arbeten inom tioårsplanens ram, och dels 25 000 kronor, som hänförde sig till kostnaden för båthus vid den föreslagna livräddningsstationen vid Järnäs, eller sammanlagt 625 000 kronor, samt återstoden, 1 015 000 kronor, anvisas att utgå av driftbudgetsmedel.

Utskottet.

Vid sin granskning av de av lotsstyrelsen anmälda anslagsbehoven för säkerhetsanstalter för sjöfarten för nästa budgetår har utskottet funnit de föreslagna åtgärderna vara av sådan angelägenhetsgrad, att de borde komma till utförande redan under nämnda budgetår. Såsom departementschefen framhållit, torde särskilt den omständigheten att sjöfartens omfattning efter krigshandlingarnas avslutande tilltagit tala till förmån för en starkt ökad utbyggnad av säkerhetssystemet. Med hänsyn till de statsfinansiella förhållandena har departementschefen emellertid föreslagit en viss beskärning av lotsstyrelsens äskanden. Utskottet vill icke framställa någon erinran här emot, då utskottet i anslutning till vad departementschefen anført förutsät-

ter, att åtskilliga av de arbeten, som till följd av den föreslagna nedskrivningen skulle anstå, komma att utföras under budgetåret 1947/48.

Lotsstyrelsens förslag om inrättande av livräddningsanstalter på norrlandskusten m. m. synes utskottet böra för nästa budgetår tillgodoses i den omfattning, departementschefen förordat. Utskottet tillstyrker vidare, att lotsstyrelsen bemyndigas träffa överenskommelse med svenska sällskapet för räddning af skeppsbrutne rörande sällskapets övertagande av verksamheten vid de livräddningsstationer, som kunna komma att av staten inrättas på norrlandskusten, i huvudsaklig överensstämmelse med grunderna i motsvarande med sällskapet tidigare träffade avtal.

Mot de under förevarande punkt beräknade kostnaderna har utskottet icke funnit anledning till erinran liksom ej heller mot den föreslagna fördelningen av dessa kostnader å drift- och kapitalbudgeterna.

Utskottet, som i utlåtande denna dag tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag såvitt angår anslag å kapitalbudgeten för här ifrågavarande ändamål, får beträffande anslaget under tionde huvudtiteln hemställa,

att riksdagen må

a) medgiva, att Kungl. Maj:t må bemyndiga lotsstyrelsen att träffa avtal med svenska sällskapet för räddning af skeppsbrutne rörande sällskapets övertagande av verksamheten vid de livräddningsstationer, som kunna komma att av staten inrättas på norrlandskusten, i huvudsaklig överensstämmelse med grunderna i motsvarande med sällskapet tidigare träffade avtal.

b) till *Lotsverket: Säkerhetsanstalter för sjöfarten* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 1 015 000 kronor.

52:o) **Handelsflottans pensionsanstalt: Avlöningar.** Handelsflottans pensionsanstalt: **Omkostnader.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 59 och 60, s. 117 och 118) och under erinran, att samma anslagsbelopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 anvisa

a) till *Handelsflottans pensionsanstalt: Avlöningar* ett förslagsanslag av 19 700 kronor;

b) till *Handelsflottans pensionsanstalt: Omkostnader* ett förslagsanslag av 5 500 kronor.

53:o) **Statens skeppsprovninganstalt: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 61, s. 118—125) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens skeppsprovninganstalt;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens skeppsprovningsanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47;

dels ock till Statens skeppsprovningsanstalt: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 168 800 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 119 000 kronor.

Departementschefen har framhållit, att statens skeppsprovningsanstalt under de något mer än fem år anstalten varit i verksamhet visat sig äga mycket stor betydelse för skeppstekniken och sjöfarten. Anstaltens provningsverksamhet har visat en oavbruten ökning. Anstaltens personalstyrka är, framhåller departementschefen, icke beräknad för den nu rådande arbetsbelastningen, vilket medfört avsevärda svårigheter för anstalten att fylla sina uppgifter.

Den nuvarande arbetsbelastningen kommer, framhåller departementschefen, såvitt nu kan bedömas, icke att minska. Däremot måste förutsättas, att ytterligare krav komma att ställas på anstaltens personal och då icke minst i fråga om forskningsarbete, som enligt anstaltens instruktion skall bedrivas men som hittills fått eftersättas på grund av provningsuppdragens mängd. Det är därför enligt departementschefens mening nödvändigt att anstaltens personalorganisation, vilken så nyligen som år 1944 var föremål för statsmakternas prövning, nu åter upptages till reglering. Därvid måste icke blott de mera kvalificerade tjänstemännen utan även den underordnade personalen beaktas. Beträffande sistnämnda personal har departementschefen erinrat om att de flesta arbeten, som förekomma på anstaltens verkstäder, äro av mycket speciell art och av arbetarna kräva stor skicklighet och lång tids uppövning. Det är därför av stor betydelse, att arbetare, som visat sig lämpliga för sina uppgifter, kunna knytas fastare till anstalten. Med hänsyn särskilt till det sålunda anförda har departementschefen tillstyrkt reglering av befattningshavarnas anställningsförhållanden.

Departementschefen har sålunda förordat, att två avdelningschefs-befattningar inrättas, en avsedd för ritkontorsavdelningen och en för beräkningsavdelningen, båda med placering i lönegraden Eo 26. Vid bifall härtill skulle en befattning såsom ingenjör i lönegraden Eo 20 kunna indragas. Vidare har förordats, att för envar av de båda nämnda avdelningarna inrättas en avdelningsingenjörsbefattning i lönegraden Eo 22. Likaså har departementschefen tillstyrkt inrättande av två befattningar som ritare i lönegraden Eo 12, en befattning som förste mekaniker och elektriker i lönegraden Eo 10, en befattning som förste mekaniker i lönegraden Eo 10 och en befattning som snickare- och modellmakareförman i lönegraden Eo 10. En kanslibiträdesbefattning i lönegraden Eo 7 har föreslagits skola utbytas mot en befattning som kontorist i lönegraden Eo 9. Departementschefen har vidare tillstyrkt inrättande av en befattning som mekaniker i lönegraden Eo 8, en befattning som snickare och modellmakare i lönegraden Eo 8, en befattning som vakt-

mästare, tillika reparatör och värmeledningsskötare i lönegraden Eo 7 samt en befattning som kontorsbiträde i lönegraden Eo 4.

Den oavbrutna ökning, som verksamheten vid statens skeppsprovninganstalt undergått de senaste åren, har enligt vad i ärendet framhållits medfört avsevärda svårigheter för anstalten att med nuvarande personalstyrka fylla sina uppgifter. Med hänsyn härtill och då det är angeläget att till anstalten fastare kunna knyta de arbetare, som anförtrotts uppgifter av speciell art och vilka av dem kräva stor skicklighet och lång tids uppövning, anser utskottet en viss reglering av den anställda personalens anställningsförhållanden vara påkallad. Vad Kungl. Maj:t i sådant hänseende föreslagit vill utskottet till alla delar tillstyrka.

Utskottet.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för statens skeppsprovninganstalt:

Personalförteckning.		Lönegrad
Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 överdirektör		C 10
1 driftsingenjör		C 3
Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.		
2 avdelningschefer		Eo 26
2 avdelningsingenjörer		Eo 22;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens skeppsprovninganstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	27 300
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	»	76 000
3. Avlöningar till tillfälliga biträden, förslagsvis	»	50 000
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	15 500

Summa kronor 168 800;

c) till Statens skeppsprovninganstalt: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 168 800 kronor.

54:o) **Statens skeppsprovsningsanstalt: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 62, s. 125 och 126), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en höjning med 1 500 kronor, avseende posterna till sjukvård m. m., reseersättningar och bibliotek, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skeppsprovsningsanstalt: Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 45 000 kronor.

55:o) **Statens isbrytarverksamhet: Driftkostnader m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 63, s. 126), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens isbrytarverksamhet: Driftkostnader m. m.* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 370 000 kronor.

56:o) **Statens isbrytarverksamhet: Anskaffande av ytterligare ett statens isbrytarfartyg.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 64, s. 127), vilket innebär anvisande av återstoden av det för ändamålet till 5 650 000 kronor beräknade beloppet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens isbrytarverksamhet: Anskaffande av ytterligare ett statens isbrytarfartyg* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 1 575 000 kronor.

57:o) **Statens isbrytarverksamhet: Förhyrning av isbrytarfartyg.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 65, s. 127) och under erinran, att samma anslagsbelopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens isbrytarverksamhet: Förhyrning av isbrytarfartyg* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

58:o) **Statens sjöhistoriska museum: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 66, s. 127—129), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en huvudsakligen av beslutade löneklassuppflyttningar föranledd höjning av 2 200 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för statens sjöhistoriska museum, att tillämpas tillsvidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor	30 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal ..	»	33 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	»	8 700
		Summa kronor 71 700;

b) till *Statens sjöhistoriska museum: Avlöningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 71 700 kronor.

59:o) **Statens sjöhistoriska museum: Omkostnader. Statens sjöhistoriska museum: Underhåll av samlingarna.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 67 och 68, s. 129 och 130) och under erinran, att samma anslagsbelopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 anvisa

a) till *Statens sjöhistoriska museum: Omkostnader* ett förslagsanslag av 14 600 kronor;

b) till *Statens sjöhistoriska museum: Underhåll av samlingarna* ett reservationsanslag av 3 000 kronor.

60:o) **Bidrag till sjömanshusens förvaltningskostnader.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 69, s. 130—132), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom *Bidrag till sjömanshusens förvaltningskostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 256 000 kronor.

61:o) **Läkarundersökning av sjöfolk.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 70, s. 132) och under erinran, att samma anslagsbelopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Läkarundersökning av sjöfolk* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 35 000 kronor.

62:o) **Beredande av billigare biljettkostnader för sjöfolk vid resor till och från hemorten i vissa fall.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 71, s. 132 och 133), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en höjning med 35 000 kronor, beroende på emotsedd ökning i sjöfarten, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Beredande av billigare biljettkostnader för sjöfolk vid resor till och från hemorten i vissa fall* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 85 000 kronor.

63:o) **Driftkostnader för mät- och avmagnetiseringsstationer.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 72, s. 133 och 134), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Driftkostnader för mät- och avmagnetiseringsstationer* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 440 000 kronor.

64:o) **Bidrag till handelshögskolan i Stockholm.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 73, s. 134 och 135) att såsom Bidrag till handelshögskolan i Stockholm för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 50 000 kronor.

Styrelsen för handelshögskoleföreningen i Stockholm har gjort framställning om att anslaget för nästa budgetår höjes med 5 000 kronor till 50 000 kronor. Såsom skäl härför har styrelsen åberopat den avsevärda stegring, som handelshögskolans löpande utgifter undergått under de senaste åren. Vidare har framhållits, att visst från enskilt håll tidigare intill år 1942 åtnjutet bidrag icke kan påräknas för de närmaste åren.

Utskottet.

Utskottet finner sig böra tillstyrka den höjning av statsbidraget, varom styrelsen för handelshögskoleföreningen i Stockholm gjort framställning. Anslaget bör alltså för nästa budgetår bestämmas till 50 000 kronor. För bidragets åtnjutande böra såsom departementschefen förutsatt motsvarande villkor stadgas som för innevarande budgetår.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må såsom *Bidrag till handelshögskolan i Stockholm* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 50 000 kronor.

65:o) **Bidrag till handelshögskolan i Göteborg.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 74, s. 135 och 136), vilket i förhållande till det för löpande budgetår anvisade anslaget innebär oförändrat belopp och enahanda villkor, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom *Bidrag till handelshögskolan i Göteborg* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 40 000 kronor.

66:o) **Orienterande marknadsundersökningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 75, s. 136 och 137) att till Orienterande marknadsundersökningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 80 000 kronor.

Till orienterande marknadsundersökningar m. m. är för innevarande budgetår anvisat ett anslag av 80 000 kronor. Anslaget är avsett för bestridande av avlöningar och övriga kostnader för personer, vilka under samarbete mellan staten och Sveriges allmänna exportförening — eventuellt andra organi-

sationer — utsändas med uppgift att inom avsättningsområden i utlandet, där behov av bistånd i frågor av praktisk kommersiell natur åt svenska exportföretag gjort sig gällande, biträda vid ordnande av förbindelser med lämpliga affärshus, bedrivande av marknadsundersökningar och dylikt. Därjämte avses anslaget att i mån av tillgång jämväl disponeras för tekniska och kommersiella specialstudier i Amerika ävensom av den industriella och kommersiella efterkrigsplaneringen, därest behov därav skulle uppkomma.

Styrelsen för Sveriges allmänna exportförening har anhållit om ett till 150 000 kronor förhöjt anslag för nästa budgetår.

Med hänsyn till rådande statsfinansiella läge har departementschefen sett sig nödsakad förorda, att anslaget upptages allenast med oförändrat belopp, alltså 80 000 kronor.

Som framgår av vad departementschefen anfört under punkten 50 i statsverkspropositionen har anslaget från och med nästa budgetår föreslagits skola tillgodose allenast sitt egentliga ändamål. Härav föranledes en jämkning av anslagsrubriceringen.

Utskottet, som anser att ifrågavarande marknadsundersökningar kunna bli av betydande värde för den svenska utrikeshandeln, tillstyrker, att medel för nästa budgetår ställas till förfogande för ändamålet. Mot vad Kungl. Maj:t därvid föreslagit har utskottet icke något att erinra. Därest förhållandena skulle utveckla sig så, att under nästa budgetår anvisande av större belopp visar sig oundgängligen nödvändigt, anser utskottet i likhet med departementschefen att frågan om beviljande av ytterligare medel bör prövas på grundval av de erfarenheter, som då föreligga.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Orienterande marknadsundersökningar* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 80 000 kronor.

67:o) **Exportstipendier och handelsstudiestipendier.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 76, s. 137 och 138), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en höjning med 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Exportstipendier och handelsstudiestipendier* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 15 000 kronor.

68:o) **Bidrag till svenska handelskamrar i utlandet.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 77, s. 138), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom *Bidrag till svenska handelskamrar i utlandet* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 102 000 kronor.

Patent- och registreringsväsendet m. m.

69:o) **Patent- och registreringsverket: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 78, s. 139—146) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för patent- och registreringsverket;

dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för patent- och registreringsverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47;

dels ock till Patent- och registreringsverket: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 889 600 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 1 749 000 kronor.

Med hänsyn till den nuvarande arbetsbelastningen å bolagsavdelningen och då man måste förutsätta, att antalet bolagsärenden kommer att öka under budgetåret 1946/47, har departementschefen förordat att två nya byrådirektörsbefattningar i lönegraden A 28 inrättas. Vidare har föreslagits, att i personalförteckningen upptagas fem nya befattningar såsom kontorsbiträde i lönegraden A 4 samt att en kansliskrivarbefattning i lönegraden Eo 11 och en kanslibiträdesbefattning i lönegraden Eo 7 inrättas. Vad angår patentanmälningsavdelningarna och biblioteket innebär förslaget, att medel beräknas för tjugoen biträdande ingenjörer i lönegraden Eo 20, en teknisk tjänsteman i lönegraden Ex 20 med halvtidstjänstgöring och två tekniska tjänstemän i lönegraden Ex 18, vilket innebär å ena sidan en ökning med elva befattningar i lönegraden Eo 20 samt å andra sidan en minskning med en befattning i lönegraden Ex 20 och tio befattningar i lönegraden Ex 18. Beträffande amanuensbefattningarna föreslås ökning med en befattning i lönegraden Eo 18, tre befattningar i lönegraden Eo 16 och en befattning i lönegraden Ex 16 och minskning med en befattning i lönegraden Eo 14. Vad därefter angår kontorspersonalen föreslås, förutom vad ovan nämnts, medelsanvisning för ytterligare fyra kontorsbiträden i lönegraden Eo 4 och fem skrivbiträden i lönegraden Eo 2, varemot indragning skulle ske av ett skrivbiträde i lönegraden Ex 2.

Vad slutligen angår vaktpersonalen har räknats med en ökning av tre befattningshavare i lönegraden Eo 5 och två i lönegraden Eo 2, medan å andra sidan fyra befattningshavare i lönegraden Ex 2 ansetts kunna frånräknas.

Utskottet.

Med hänsyn till den alltmera ökade arbetsbelastningen inom patent- och registreringsverket torde en personalförstärkning få anses ofrånkomlig. Mot de omfattande förslag, som departementschefen i sådant hänseende framlagt, har utskottet ansett sig icke böra framställa någon erinran vare sig beträffande antalet befattningshavare eller i fråga om löneställningen för de-

samma. Utskottet kan alltså tillstyrka den föreslagna personalförteckningen och har icke något att invända mot den verkställda beräkningen i övrigt av anslaget.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för patent- och registreringsverket:

Personalförteckning

Befattning	Lönegrad
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 generaldirektör	C 12
3 byråchefer och ledamöter av besvärsavdelningen ..	A 30
6 byråchefer	A 30
24 byrådirektörer	A 28
18 förste byråingenjörer	A 26
17 förste byråingenjörer	A 24
1 bibliotekarie	A 24
1 förste byråsekreterare	A 24
1 kamrerare	A 22
4 byråsekreterare	A 21
1 föreståndare för varumärkesgranskningen	A 14
2 kansliskrivare	A 11
3 kontorister	A 9
1 värmeledningsskötare, tillika reparatör, av 1:a klass	A 8
1 förrådsförman	A 7
1 förste expeditionsvakt	A 7
7 kanslibiträden	A 7
1 föreståndare för reproduktionsverksamheten	A 6
6 expeditionsvakter	A 5
27 kontorsbiträden	A 4

Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än 20.

1 byråchef och ledamot av besvärsavdelningen ..	Eo 30
1 förste byråsekreterare	Eo 24
28 tekniska ledamöter	Eo 22
1 biblioteksassistent	Eo 21
1 byråsekreterare	Eo 21;

b) godkänna följande avlöningsstat för patent- och registreringsverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	966 800
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, förslagsvis	»	676 300
3. Rörligt tillägg, förslagsvis	»	246 500

Summa kronor 1 889 600;

c) till *Patent- och registreringsverket*: Avlöningar för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 1 889 600 kronor.

70:o) **Patent- och registreringsverket: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 79, s. 146—149), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en av arbetsbelastningen föranledd höjning med 57 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Patent- och registreringsverket*: *Omkostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 406 500 kronor.

71:o) **Patent- och registreringsverket: Inredning och utrustning av verkets ämbetsbyggnad.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 80, s. 149 och 150) att till Patent- och registreringsverket: Inredning och utrustning av verkets ämbetsbyggnad för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 29 000 kronor.

Ämbetsverket avser att innevarande år framlägga förslag till ny organisation av bolagsavdelningen med hänsyn till nya aktiebolagslagen. Av olika skäl har det dock befunnits önskvärt, att bolagsavdelningens nya tjänstelokaler, som beräknas komma att omfatta 16 rum mer än för närvarande, under budgetåret 1946/47 helt möbleras och i övrigt utrustas. Ämbetsverket har föreslagit avsevärd ökning av både juristpersonal och kontorspersonal å avdelningen under detta budgetår, varför en hel del lokaler måste tagas i bruk redan då. Om den nya organisationen skall kunna träda i kraft den 1 juli 1947 har det ansetts önskvärt, att de nya tjänsterummen dessförinnan äro möblerade och i övrigt utrustade. Ämbetsverket har för ändamålet begärt ett anslag av 30 000 kronor. Departementschefen har ansett anslaget kunna begränsas till 29 000 kronor, varvid departementschefen förutsätter, att ämbetsverket vid anskaffningen begagnar alla de möjligheter till besparingar, som stå till buds.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker, att medel i den omfattning Kungl. Maj:t föreslagit anvisas för nästa budgetår för inredning och utrustning av de lokaler, som avsetts för ämbetsverkets bolagsavdelning. I likhet med departementschefen

förutsätter utskottet, att ämbetsverket vid inventarieanskaffningen begagnar alla de möjligheter till besparingar, som må stå till buds.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Patent- och registreringsverket: Inredning och utrustning av verkets ämbetsbyggnad* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 29 000 kronor.

72:o) **Granskningsnämnden för vissa patentansökningar m. m.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag till ifrågavarande ändamål (punkt 81) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket härmed

anmäles.

73:o) **Statens uppfinnarnämnd: Administrationskostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 82, s. 151—154) att till Statens uppfinnarnämnd: Administrationskostnader för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 55 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 50 500 kronor.

Departementschefen har med erinran, att nämndens uppgifter till huvuddelen äro av krisbetonad art, framhållit att tiden nu syntes vara inne att upptaga frågan om nämndens framtida bestånd till behandling. I avbidan emellertid på resultatet av emotsedd utredning i ämnet har departementschefen ansett nämndens verksamhet böra bedrivas i huvudsakligen samma former och inom väsentligen samma ekonomiska ram som för närvarande. Med hänsyn särskilt till svårigheterna att erhålla och kvarhålla lämplig personal hos nämnden har emellertid anslaget till nämndens administrationskostnader föreslagits skola höjas från nuvarande 50 500 till 55 000 kronor. Det har syntts departementschefen få ankomma på Kungl. Maj:t att efter förslag av nämnden besluta å vilka poster i den för nämnden gällande staten det ökade beloppet skall fördelas.

Utskottet finner sig på i ärendet anförda skäl böra tillstyrka den av Kungl. Maj:t föreslagna anslagshöjningen. Det torde såsom departementschefen förutsatt få ankomma på Kungl. Maj:t att efter förslag av uppfinnarnämnden besluta å vilka poster i den för nämnden gällande staten det ökade beloppet skall fördelas.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Statens uppfinnarnämnd: Administrationskostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 55 000 kronor.

Utskottet.

74:o) **Statens uppfinnarnämnd: Undersöknings- och försökskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 83, s. 154 och 155), vilket i förhållande till det för löpande budgetår anvisade anslaget innebär en minskning med 125 000 kronor, beroende på förefintlig reservation av 150 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens uppfinnarnämnd: Undersöknings- och försökskostnader* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kronor.

75:o) **Bidrag till uppfinnarekontoret.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 84, s. 155), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom *Bidrag till uppfinnarekontoret* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 30 000 kronor.

76:o) **Särskilda kostnader för förenings- m. fl. register.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 85, s. 156), vilket i förhållande till motsvarande anslag för löpande budgetår innebär en höjning med 25 000 kronor, får utskottet med förmälan, att inflytande avgifter för registreringar och anmälningar i förenings- m. fl. register äro å riksstatens inkomstsida för nästa budgetår beräknade till 280 000 kronor, hemställa,

att riksdagen må till *Särskilda kostnader för förenings- m. fl. register* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 225 000 kronor.

77:o) **Avsättning till försäkringsinspektionens fond.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 86, s. 156—158) att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för försäkringsinspektionen;

dels godkänna av departementschefen förordad stat för försäkringsinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47;

dels ock såsom Avsättning till försäkringsinspektionens fond för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 290 000 kronor.

Å riksstatens utgiftssida uppföres årligen för avsättning till försäkringsinspektionens fond ett förslagsanslag av enahanda storlek som det belopp, vilket samma år redovisats under inkomsttiteln »Bidrag till försäkringsinspektionen». För löpande budgetår utgör detta belopp 275 000 kronor. Nämda bidrag tillgodoföres över utgiftsanslaget försäkringsinspektionens fond, från vilken utgifterna för inspektionen bestridas.

Under för flera huvudtitlar gemensamma frågor har föreslagits, att byråchefsbefattningen för teknisk och ekonomisk kontroll av livförsäkringsväsendet i lönegraden A 30 inplaceras i lönegraden C 7. Detta medför en anslagshöjning av 2 000 kronor. Den föreslagna regleringen av de provisoriska

lönetilläggen medför en anslagshöjning av 10 000 kronor. Staten skulle härigenom komma att ökas från 227 100 kronor för innevarande budgetår till 239 100 kronor.

Förslaget om höjning av byråchefsbefattningen för teknisk och ekonomisk kontroll av livförsäkringsväsendet från lönegraden A 30 till lönegraden C 7, som motiverats av de speciella rekryteringsförhållandena och därmed förenade svårigheter, finner sig utskottet böra tillstyrka. Den verkställda beräkningen av anslaget i övrigt har icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för försäkringsinspektionen:

Befattning	Personalförteckning.	Lönegrad
	Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 överdirektör		C 10
1 byråchef		C 7
2 byråchefer		A 30
2 byråinspektörer		A 28
1 förste aktuarie		A 24
1 förste revisor		A 24
1 kontorsskrivare		A 15
1 kansliskrivare		A 11
1 kanslibiträde		A 7
1 expeditionsvakt		A 6;

b) godkänna följande stat för försäkringsinspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1946/47:

Utgifter.

Avlöningar.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 113 500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	» 6 600
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal . . .	» 25 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 18 500
5. Barntillägg, <i>förslagsvis</i> ..	» 500
6. Kristillägg, <i>förslagsvis</i> ..	» 20 000
7. Provisoriskt lönetillägg, <i>förslagsvis</i>	» 10 500 kronor 194 800.

O m k o s t n a d e r.

1. Sjukvård m. m., förslags- vis	kronor	1 000	
2. Reseersättningar, för- slagsvis	»	4 000	
3. Expenser, förslagsvis ...	»	16 700	
4. Hyror, förslagsvis	»	17 200	
5. Publikationstryck, för- slagsvis	»	7 000	kronor 45 900
			<hr/>
Summa kronor			240 700.

S ä r s k i l d a u p p b ö r d s m e d e l.

Registreringsavgifter, för- slagsvis	kronor	900	
Försålda publikationer, för- slagsvis	»	100	
Hyresmedel	»	600	kronor 1 600
			<hr/>
Nettoutgift kronor			239 100;

c) såsom *Avsättning till försäkringsinspektionens fond* för budgetåret 1946/47 anvisa ett förslagsanslag av 290 000 kronor.

Diverse.

78:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Lotsstyrelsens delfond.** På därom av Kungl. Maj:t gjorda framställningar (punkterna 87 och 88, s. 158 och 159) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 anvisa

a) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* ett förslagsanslag av 812 000 kronor;

b) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Lotsstyrelsens delfond* ett förslagsanslag av 288 000 kronor.

79:o) **Bidrag till internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten. Bidrag till patentunionens internationella byrå i Bern.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 89 och 90, s. 159), vilka innebära oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

- att riksdagen må för budgetåret 1946/47 anvisa
- a) såsom *Bidrag till internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten* ett förslagsanslag av 5 000 kronor;
  - b) såsom *Bidrag till patentunionens internationella byrå i Bern* ett förslagsanslag av 3 000 kronor.

80:o) **Avsättning till fonden för idrottens främjande.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 91, s. 160 och 161) att till Avsättning till fonden för idrottens främjande för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 2 250 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 1 855 000 kronor.

I förslaget till riksstat för nästa budgetår är inkomstposten Tipsmedel beräknad till 12 000 000 kronor. Enligt de av 1939 års riksdag godkända principerna för fördelning av dessa inkomster — innebärande att av den tillgängliga behållningen av aktiebolaget tipstjänsts verksamhet skulle 50 procent tillföras fonden för idrottens främjande, 20 procent reserveras för främjande av friluftslivet samt återstoden eller 30 procent användas för allmänt budgetära ändamål — skulle alltså 6 000 000 kronor tillföras fonden för idrottens främjande. Alltjämt torde emellertid, framhåller departementschefen, med hänsyn till det statsfinansiella läget tilldelningen av medel för nämnda ändamål böra begränsas. För att idrottsrörelsen skall kunna få sina behov i olika hänseenden tillgodosedda i rimlig omfattning bör enligt departementschefens mening det statsanslag, som för nästa budgetår anvisas för ändamålet, utgå med ett till 2 250 000 kronor förhöjt belopp.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må till *Avsättning till fonden för idrottens främjande* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 2 250 000 kronor.

81:o) **Avsättning till fonden för friluftslivets främjande.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 92, s. 161 och 162) att till Avsättning till fonden för friluftslivets främjande för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 1 500 000 kronor.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 1 250 000 kronor.

Med tillämpning av de vid 1939 års lagtima riksdag godkända principerna skulle fonden för friluftslivets främjande nästa budgetår tillföras 20 pro-

cent av 12 000 000 kronor, till vilket belopp inkomstposten Tipsmedel beräknats i förslaget till riksstat för samma budgetår, eller således 2 400 000 kronor. I nuvarande statsfinansiella läge har departementschefen dock ansett en viss begränsning av detta belopp vara nödvändig. Om verksamheten skall kunna uppehållas i någorlunda tillfredsställande omfattning, har medelsanvisningen ansetts ej böra bestämmas lägre än statens fritidsnämnd föreslagit eller 1 500 000 kronor.

Utskottet.

Utskottet finner i likhet med departementschefen, att, om här ifrågavarande verksamhet skall kunna uppehållas i någorlunda tillfredsställande omfattning, anslaget icke bör bestämmas lägre än till 1 500 000 kronor, vilket belopp alltså tillstyrkes av utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Avsättning till fonden för friluftslivets främjande* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 1 500 000 kronor.

82:o) **Avsättning till lotterimedelsfonden.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 93, s. 162 och 163) att till Avsättning till lotterimedelsfonden för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 6 500 000 kronor.

Vidare har uti två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *G. Elofsson* i Vä *m. fl.* (I: 91) och den andra inom andra kammaren av herr *A. Jonsson* i Skedsbygd *m. fl.* (II: 90), hemställts, att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts äskande under förevarande punkt, besluta uttala, att av lotterimedelsfonden under budgetåret 1946/47 ett belopp av minst 2 000 000 kronor måtte användas såsom bidrag till landsbygdens kulturella bildningsverksamhet.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen II: 90.

Förevarande anslag är för innevarande budgetår uppfört med 5 500 000 kronor.

I förslaget till riksstat för nästa budgetår har inkomsten av lotterimedel beräknats till 39 000 000 kronor. Enligt de av 1938 års riksdag godkända grunderna för medlens fördelning skulle av detta belopp hälften eller 19 500 000 kronor tillfalla lotterimedelsfonden och andra hälften den allmänna budgeten. Enligt departementschefens mening motiverar det statsfinansiella läget dock även nu, liksom tidigare under krisen, en jämkning i denna fördelningsgrund till förmån för den allmänna budgeten. De ändamål, vilka tillgodoses av medel ur lotterimedelsfonden, äro dels sådana, som betingade en årligen återkommande bidragstilldelning, dels ock ändamål av mera

tillfällig art. För den förra kategorien kan medelsbehovet under såväl innevarande som nästkommande budgetåret uppskattas till omkring 4 300 000 kronor. Då i fonden vid utgången av budgetåret 1944/45 förefanns en reservation av i runt tal 50 000 kronor, står alltså, sedan fonden tillförts det för innevarande budgetår anvisade avsättningsanslaget å 5 500 000 kronor, ett belopp av omkring 1 250 000 kronor till förfogande för tillfälliga ändamål. Med hänsyn till bidragsbehovet och vid en jämförelse med bidragsverksamheten under åren närmast före krisen måste, framhåller departementschefen, detta belopp anses knappt tilltaget. Departementschefen har därför föreslagit, att anslaget för nästkommande budgetår bestämmas till 6 500 000 kronor.

Utskottet vill framhålla, att riksdagen tidigare vid behandlingen av motsvarande anslagsfråga uttalat, att det av redovisningen över anslagets disposition syntes framgå, att de mindre städernas och landsbygdens berättigade anspråk på stöd för kulturell verksamhet icke i tillräcklig grad tillgodosetts. Riksdagen framhöll vidare, att Kungl. Maj:t det oaktat icke vidtagit någon större ändring av grunderna för fördelningen av ifrågavarande medel och att huvudparten av dessa fortfarande tilldelades storstäderna. Då utskottet nu tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag om höjning av förevarande anslag för nästa budgetår med 1 000 000 kronor, förutsätter utskottet att det också skall bliva möjligt för Kungl. Maj:t att i högre grad än hittills skett tillgodose ändamål, som avse att främja den allmänna kulturella verksamheten på landsbygden och i stadssamhällena i övrigt. Att däremot såsom motionsvis yrkats från förevarande relativt begränsade anslag ytterligare avskilja ett så avsevärt belopp som 2 000 000 kronor för i motionerna avsett ändamål kan utskottet icke förorda, då därigenom de mindre och medelstora städernas rimliga krav på bidrag icke skulle kunna tillgodoses. Motionerna torde därför icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

- a) att riksdagen må till *Avsättning till lotterimedelsfonden* för budgetåret 1946/47 anvisa ett anslag av 6 500 000 kronor;
- b) att motionerna I: 91 och II: 90 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

83:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 94, s. 163 och 164) och under erinran, att för innevarande budgetår anvisats 250 000 kronor, varav 125 000 kronor på tilläggsstat, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kronor.

Utskottet.

84:o) **Extra utgifter.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 95, s. 164), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 25 000 kronor.

85:o) **Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst. Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst. Kristillägg. Provisoriskt lönetillägg.** På därom av Kungl. Maj:t gjorda framställningar (punkterna 96—99, s. 164 och 165) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1946/47 anvisa

a) till *Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst* ett förslagsanslag av 2 200 kronor;

b) till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* ett förslagsanslag av 68 000 kronor;

c) till *Kristillägg* ett förslagsanslag av 1 185 000 kronor;

d) till *Provisoriskt lönetillägg* ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor.

Stockholm den 12 mars 1946.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Lindström, Gränebo, Andrén, Bäckström, Karl Andersson, Heiding, Mannerskantz, Gustaf Karlsson, Gillström, Berlling* och *Hesselbom*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Ward, Ohlin, Falla, Bergström, Rubbestad, Andersson* i Malmö, *Pettersson* i Dahl, *Lindholm, Holmström, Thapper* och *Persson* i Vinberg.

Reservationer:

vid punkten 82:o) (Avsättning till lotterimedelsfonden) av herrar *Gränebo, Heiding, Rubbestad* och *Pettersson* i Dahl, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Utskottet vill — — tilldelades storstäderna. Då utskottet nu tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag om höjning av förevarande anslag för nästa budgetår med 1 000 000 kronor, förutsätter utskottet, att det skall bliva möjligt för

Kungl. Maj:t att i huvudsaklig anslutning till de i ämnet väckta motionerna tillgodose ändamål, som avse att främja den allmänna kulturella verksamheten på landsbygden.

Under åberopande — — — hemställer utskottet,

- a) att riksdagen — — — 6 500 000 kronor;
- b) att motionerna I: 91 och II: 90 må anses besvarade med vad utskottet ovan anfört.»;

vid punkten 83:o) (Kommittéer och utredningar genom sakkunniga)

- 1) av herrar *Johan Bernhard Johansson, André, Mannerskantz, Falla och Holmström*;
- 2) av herr *Gränebo*;
- 3) av herr *Ohlin*.